

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

9

Vragen van het lid **De Boer** (GroenLinks) op 11 mei 2023 medegedeeld aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de vierde top van de Raad van Europa*.

Antwoorden van de Minister van Buitenlandse Zaken (ontvangen 26 mei 2023).

Vraag 1

Op 16 en 17 mei vindt in Reykjavik de vierde top van de Raad van Europa plaats. Dit wordt een belangrijke datum om opnieuw te bevestigen dat de mensenrechten op het Europese continent prevaleren, maar ook om een nieuwe coherente toekomst voor deze instelling uit te tekenen, rekening houdend met de uitdagingen van de 21e eeuw.

Te midden van alle uitdagingen waarmee Europa en de wereld worden geconfronteerd, kunnen we het ons niet veroorloven de moedige maatregelen die nodig zijn om de effecten van klimaatverandering, vervuiling en het verlies aan biodiversiteit te bestrijden, die onze planeet bedreigen en de gezondheid, de waardigheid en het leven van de mens rechtstreeks aantasten, terzijde te schuiven of uit te stellen. Het recht op een veilig, schoon, gezond en duurzaam milieu moet worden erkend en beschermd via nationale wetgeving, internationaal recht, handelsverdragen en ambitieus beleid, gekoppeld aan vastberaden politieke wil en leiderschap. Het maakt deel uit van onze gemeenschappelijke inzet voor democratie, mensenrechten en de rechtsstaat.

De Raad van Europa en zijn fundamentele teksten moeten op het niveau van de Verenigde Naties en andere regio's in de wereld worden gebracht. Wij kunnen niet langer doof blijven voor demonstrerende jongeren. We moeten de situatie in controle krijgen om onze burgers gerust te stellen.

Op 29 september 2021 heeft de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa unaniem de resolutie «Verankering van het recht op een gezond milieu: noodzaak van een krachtiger optreden van de Raad van Europa» aangenomen.¹ In de tekst werd opgeroepen om het recht op een veilig, schoon, gezond en duurzaam milieu te verankeren in een aanvullend protocol bij het EVRM, in een aanvullend protocol bij het Europees Sociaal Handvest en in de voorbereiding van een bindend rechtsinstrument, een «5P»-verdrag. Deze aanbevelingen zijn op 26 april 2023 door de Vergadering herhaald in

¹ Resolution 2396 of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (29 september 2021) *Anchoring the right to a healthy environment: need for enhanced action by the Council of Europe*

Aanbeveling 2251 (2023) over «Politieke strategieën ter voorkoming van, ter voorbereiding op en ter bestrijding van de gevolgen van natuurrampen».² De vierde top van de Raad van Europa moet de weg vrijmaken voor de verankering van het recht op een gezond en duurzaam milieu. Dat kan door de oprichting van een comité dat fungeert als platform voor de uitwisseling van informatie, de bevordering van best-practices en het verstrekken van juridisch advies. Het is hoog tijd dat de Raad van Europa ambitie en een strategische visie voor de toekomst toont door deze belangrijke transformerende uitdaging voor de mensenrechten aan te gaan en te zorgen voor een betere bescherming ervan in het tijdperk van systematische bedreigingen van het milieu voor de huidige en toekomstige generaties. De Minister gaat in zijn brief van 1 mei 2023 over de inzet van de Nederlandse regering voor de top niet in op de verankering van het recht op een schoon en duurzaam milieu.³ Wat is de inzet van de Nederlandse regering op dit punt?

Antwoord 1

In Raad van Europa-verband is een werkgroep ingesteld die een verkenning uitvoert naar de noodzaak en haalbaarheid van een nader instrument op het gebied van mensenrechten en milieu, waaronder klimaatverandering. Eventuele verankering van het recht op een schoon, gezond en duurzaam leefmilieu in een protocol bij het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM) en/of het Europees Sociaal Handvest (ESH) is onderdeel van deze verkenning, alsook de mogelijkheid van een zelfstandig verdrag onder de Raad van Europa. Nederland neemt actief deel aan de werkgroep. Pas wanneer de noodzaak en haalbaarheid in kaart zijn gebracht, kan het kabinet een goed geïnformeerd standpunt formuleren.

Vraag 2

Kan de Minister verzekeren dat ook de Nederlandse regering zal pleiten voor de erkenning van het recht op een veilig, schoon, gezond en duurzaam milieu, en de verankering daarvan in de grondbeginselen van de Raad van Europa?

Antwoord 2

Nederland heeft in de VN-Mensenrechtenraad en de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties vóór resoluties gestemd waarin het recht op een schoon, gezond en duurzaam leefmilieu politiek wordt erkend. Tijdens de Top in Reykjavik heeft Nederland ingestemd om in lijn met deze resoluties het werk van de Raad van Europa ten aanzien van de mensenrechtenaspecten hiervan te versterken.

² Recommendation 2251 of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe (26 april 2023) *Political strategies to prevent, prepare for, and face the consequences of natural disasters*

³ *Kamerstukken I 2022/23*, 36 259, J.